

Євстафієва Юлія

к.с.-г.н., доцент кафедри технології виробництва
продукції тваринництва та кінології

Подільський державний аграрно-технічний університет,
м. Кам'янець-Подільський

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Одним із напрямів сучасної освіти є оновлення педагогічного процесу, внесення змін у традиційну систему за допомогою ефективних технологій. Система освіти відмовляється від традиційного представлення результатів навчання у вигляді знань, умінь і навичок, якими здобувач вищої освіти повинен опанувати до кінця навчання. Проблема полягає у виборі педагогічних основ, умов і технологій, за яких можливе поєднання індивідуальної творчої самореалізації здобувачів вищої освіти з одночасним формуванням умінь і навичок зі знаннями специфіки професійної діяльності. Суперечливість проблеми вибору інноваційних технологій навчання викликана тим, що сьогодні людство вже остаточно вичерпало потенціал свого розвитку і дедалі більше усвідомлює, що суто технологічного розв'язання проблем не існує [1].

Протягом багатьох років існувала так звана класична модель викладання дисципліни, що базувалася на принципі домінування ролі викладача, який разом з підручником були основними і найбільш компетентними джерелами знання, а викладач був до того ж і суб'єктом, який контролює процес пізнання, а тому в цій методичній системі здобувач вищої освіти виступав лише об'єктом навчально-виховного впливу. Але сучасне суспільство потребує самостійно вдумливих людей, здатних до самореалізації на основі об'єктивної самооцінки.

Динаміка і перспективи розвитку сільського господарства як провідної галузі української економіки вимагають цілого комплексу реформ і сучасних рішень, зокрема, підготовки висококваліфікованих фахівців для всіх аграрних секторів, що передбачає не тільки забезпечення високого рівня професійної компетентності, а й підготовки всебічно освічених, творчих особистостей, здатних до постійного самовдосконалення. Фактично йдеться про необхідність формування у майбутніх фахівців аграрного сектору системного усвідомлення суті своєї професії, відповідного способу мислення, нової етики і філософії підходу до своєї професійної діяльності. Реалізація такого стратегічного завдання потребує осмисленого, довготривалого і комплексного освітнього впливу. Адже рівень сучасних агротехнологій дедалі підвищується, втілюючи передові наукові розробки, а час від експериментальних лабораторних досліджень до практичного застосування конкретних прикладних технологій скорочується. Тож процес підготовки такого фахівця нового типу вимагає розв'язання нагальної проблеми пошуку балансу між фундаменталізацією та спеціалізацією знань для майбутніх аграріїв. Аналіз останніх досліджень і

публікацій [1, 3, 6, 8]. Теоретичні і методичні засади професійної підготовки студентів аграрних закладів вищої освіти активно досліджувалося такими науковцями, як П. Лузан, О. Спольнік, І. Волчок, І. Бендерою, Л. Кліх. Науковці [1, 2, 4, 5, 7] серед ключових компетенцій, якими повинен володіти сучасний фахівець аграрного профілю, називають такі:

- володіння технічним світоглядом і мисленням;
- здатність аналізувати технологічно значимі проблеми та процеси в аграрній сфері;
- уміння розробляти техніко-економічні проекти з урахуванням ресурсозбереження, екологічних, етичних і правових норм;
- знаходження нестандартних рішень типових професійних завдань або рішення нестандартних завдань на рівні агроформувань;
- використання у професійній діяльності методів системного аналізу;
- побудова моделей технологічних процесів, вирішення завдань із застосуванням сучасних технологій, використання результатів рішення для прогнозування розвитку різноманітних явищ в аграрному секторі;
- організація своєї праці на науковій основі з використанням комп'ютерних технологій, з урахуванням принципів збереження здоров'я;
- інноваційність, підприємливість, здатність до підприємницької діяльності в аграрній сфері;
- соціальна мобільність; постійна потреба у підвищенні професійної кваліфікації, індивідуальний стиль професійної діяльності; комунікабельність, толерантність, корпоративність, адекватна самооцінка, рефлексія та ін.

Формування професійної компетентності передбачає необхідність навчити здобувачів вищої освіти системно обґрунтовувати і ставити задачі, формалізувати умови функціонування реальних систем у відповідних середовищах з обмеженнями, здійснювати багатоаспектний аналіз рішення з адаптацією до конкретних умов навколишньої дійсності.

Новаторами ідей та досягнень виступають випускники системи вищої аграрної освіти, вони беруть на себе роль ідеологів. Від рівня їхньої професійної підготовки, навичок, умінь, освіченості, самоосвіти залежить розвиток та зміни в аграрному секторі України. Випускники аграрних закладів освіти виступають рушійною силою руху аграрного сектору [2, 6, 8]. Сучасна освітня парадигма потребує розробки єдиної методології до конструювання педагогічного процесу. Для успішного вирішення цього завдання необхідне використання сучасних методів наукового пізнання. Усунення протиріч між фундаментальною та професійною освітою вимагає системного синтезу природничо-наукової та загально-професійної компонентності вищої аграрної освіти. Однією з необхідних умов успішної реалізації концепції фундаменталізації вищої освіти є цілісність гуманітарної, природничо-наукової та фахової компонентності.

Таким чином, навчальний процес покликаний розв'язати діалектичне протиріччя, адже в ньому одночасно присутній як пошук фундаментальних

складових спеціальних дисциплін, так і спеціальних упроваджень фундаментальних наук. Розглядаючи аграрну освіту з позицій цілісності та взаємозв'язку, варто розуміти принципи організації природничо-наукових знань як таких, що формують фундамент логічної структури будь-якої фахової чи професійно зорієнтованої фундаментальної дисципліни. Підготовка фахівців для аграрного сектору економіки в аграрному закладі вищої освіти має будуватись як комплексна цільова програма, яка передбачає єдність фундаментальних, спеціальних та загальноосвітніх дисциплін.

Отже, здобувачі вищої освіти перебувають в активній позиції, при цьому долаються бар'єри спілкування, стають співтворцями освітнього процесу, до їхніх думок дослухаються й дають право на існування.

Список використаних джерел

1. Бендера І.М. Теорія і методика організації самостійної роботи майбутніх фахівців з механізації сільського господарства у вищих навчальних закладах : автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04. Ін-т педагогіки АПН України. Київ, 2009. 42 с.

2. Горда І.М. Моніторинг навчальних досягнень студентів: аналіз досвіду впровадження. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*, 2019, № 6. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/6719/1/Gorda> <http://efm.vsau.org/172>

3. Димчук А.В., Євстафієва Ю.М. Сучасні вимоги до викладача вищої школи. Збірник наукових праць III міжнародної науково-методичної конференції «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої та професійної освіти» (4 жовтня 2019 р.). Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2019. С. 106-108.

4. Кліх Л.В. Теоретичні і методичні засади підготовки магістрів аграрного профілю у дослідницькому університеті : дис. на здоб. наук. ступеня д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ, 2014. 569 с.

5. Лузан П.Г. Теоретичні і методичні основи формування навчально-пізнавальної активності студентів у вищих аграрних закладах освіти : автореф. дис... д-ра пед. наук: 13.00.04. Ін-т педагогіки АПН України. Київ, 2004. 42 с.

6. Місюк М.В., Заходим М.В., Євстафієва Ю.М. Методика викладання економічних дисциплін. Збірник наукових праць III міжнародної науково-методичної конференції «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої та професійної освіти» (4 жовтня 2019 р.). Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2019. С. 40-42.

7. Хомяковський Ю.Л. Міждисциплінарний підхід до формування екологічної свідомості та енергетичної культури студентів-аграріїв. Матеріали міжнародної науково-технічної конференції «Земля України – потенціал енергетичної та екологічної безпеки держави». Збірник наукових праць ВНАУ, 24-26 березня 2010. С. 91-97.

8. Цвігун А.Т., Євстафієва Ю.М., Бучковська В.І. Лекції і їх ефективність у

вищій школі. Збірник наукових праць III міжнародної науково-методичної конференції «Проблеми підготовки фахівців-аграріїв у навчальних закладах вищої та професійної освіти» (4 жовтня 2019 р.). Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2019. С. 193-195.

Іванишин Володимир

ректор університету,

д-р екон. наук, професор кафедри

Комарніцький Сергій

к.т.н., доцент кафедри

Теренов Дмитро

асистент кафедри

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський

РОЗВИТОК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВИМУШЕНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Перехід освітнього процесу на дистанційне навчання, зумовлений пандемією COVID-19, став неочікуваним та доволі серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу – освітян, науково-педагогічних працівників, студентів та їхніх батьків.

Після раптового введення карантину, пов'язаного з пандемією, всім довелося прийняти цей виклик та швидко адаптуватись до нових реалій, проте питання розвитку дистанційної освіти набуло неабиякої актуальності. І хоча дистанційне навчання не є заміною очного (денного) навчання та ніколи не планувалося на довгострокову перспективу, але дистанційне навчання може стати ефективним інструментом не тільки під час карантину [1].

Також в даний час у нашій країні відбуваються суттєві зміни в національній політиці освіти. Це пов'язано з переходом на позиції особистісно-орієнтованої педагогіки. Одним із завдань сучасного вузу стає розкриття потенціалу всіх учасників педагогічного процесу, надання їм можливостей прояву творчих здібностей. Вирішення цих завдань неможливе без здійснення варіативності освітніх процесів, у зв'язку з чим з'являються різні інноваційні типи і види освітніх установ, які вимагають глибокого наукового і практичного осмислення.

Нововведення, або інновації, характерні для будь-якої професійної діяльності людини і тому природно стають предметом вивчення, аналізу і впровадження [2]. Інновації самі по собі не виникають, вони є результатом